

תפ"ח 7632/12/11 - מדינת ישראל, פרקליטות מחוז דרום-פלילי נגד יהודה יורי בייב (עציר)

1

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 7632-12-11 מדינת ישראל נ' בייב(עציר)

בפני כב' השופט חני סלוטקי - אב"ד
כב' השופט מרדכי לוי
כב' השופט אריאל חזק
המאשימה: מדינת ישראל
ע"י עו"ד אלכס דרנבויס
פרקליטות מחוז דרום-פלילי
נגד
הנאשם: יהודה יורי בייב (עציר),
ע"י עו"ד נועם בונדר

גזר דין

השופט מרדכי לוי:

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירה של הריגה, לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. הודאת הנאשם ניתנה בעקבות הסדר טיעון שהתייחס לתיקון כתב האישום המקורי. לא היה הסדר לעניין העונש.
3. על פי כתב האישום המתוקן, בין הנאשם לבין אילן דראי ז"ל (להלן: "המנוח") היו קיימים קשרי חברות עובר לאירועים שבכתב האישום. בתאריך 18.11.11, בסביבות השעה 11:00, הגיע המנוח לביתו של הנאשם בדימונה (להלן: "הבית"), והשניים ישבו בבית ושתו משקאות אלכוהוליים. כשנגמרו המשקאות, הלכו הנאשם והמנוח לחנות מכולת הנמצאת בקרבת מקום, קנו עוד משקאות אלכוהוליים, ושבו יחד אל הבית, שם המשיכו לשתות. בשלב כלשהו פשט המנוח את מכנסיו ואת תחתוניו וביקש מהנאשם שיחדיר את איבר מינו לפי הטבעת שלו, בכך שאמר לו: "אתה יכול לזיין אותי". המנוח הפשיל את מכנסיו ואת תחתוניו של הנאשם והחל לגעת באיבר מינו של הנאשם. הנאשם אמר למנוח ש"לא עומד לו", והמנוח הציע לנאשם לשים רוק על איבר מינו, כדי שיוכל להחדירו לפי הטבעת של המנוח. הנאשם עשה כעצת המנוח וניסה להחדיר את איבר מינו לפי הטבעת של המנוח, אך לא הצליח לעשות כן. עקב

עמוד 1

כך אמר המנוח לנאשם: "אתה לא גבר, אתה לא יכול לזיין, אני אזיין אותך". בתגובה, דחף הנאשם את המנוח בחוזקה והפילו ארצה.

סמוך לאחר מכן עשה המנוח את צרכיו על הרצפה. כשהמנוח היה על הרצפה, חבט הנאשם באגרופיו בפניו של המנוח והכה אותו בכל חלקי גופו. המנוח ניסה להתגונן מפני הנאשם וכיסה את פניו בידיו. בשלב כלשהו חנק הנאשם את המנוח, בכך שלחץ על צווארו באמצעות קצות אצבעות ידיו או באמצעות חפץ נוקשה כלשהו שבו אחז הנאשם, כשהוא יודע שבמעשים אלו הוא יוכל להביא למותו של המנוח. כתוצאה מחניקת המנוח על ידי הנאשם כמתואר לעיל, מת המנוח מתשניק (חנק) מכני. המנוח נמצא מוטל מת על רצפת ביתו של הנאשם, כשפלג גופו התחתון ערום. מות המנוח נקבע בשעה 14:30 על ידי רופא שהוזעק על ידי המשטרה.

4. כתוצאה מחניקת המנוח וכתוצאה מהמכות שהכה הנאשם את המנוח כמתואר לעיל, נוצרו שברים בעצם הלשון ובסחוס המגן מימין, דימומים נרחבים ברקמות הרכות של הצוואר מימין ודימומים בודדים בצוואר משמאל, דימומים נקודתיים בודדים על פני הריאות, שברים בצלעות צד ימין של המנוח, דימומים תת-עוריים ופצעי קרע בפני המנוח, דימומים תת-עוריים בבית החזה משמאל, בבטן מימין, במפשעה משמאל, דימומים תת-עוריים ופצעי שפשוף בכתף שמאל, בזרוע שמאל ובברכיים.

הראיות לעונש

5. ב"כ המאשימה הפנתה לחוות דעת מיום 24.5.12 של סגן הפסיכיאטר המחוזי ד"ר מ' דוברוסין, לחוות הדעת הפתולוגית לגבי המנוח, לתמונות מהזירה, לעדותו של עד הראייה שהגיע לבית הנאשם סמוך לאחר האירוע מושא כתב האישום ולמצבם של המנוח ושל הנאשם כשהגיעו השוטרים לבית הנאשם.

6. חוות דעתו של ד"ר דוברוסין שאליה הפנתה ב"כ המאשימה התבקשה על מנת להעריך את מצבו הנפשי של הנאשם לענין אחריותו למעשיו במועד ביצוע העבירה ואת כשירותו לעמוד לדין. ד"ר דוברוסין מצא כי הנאשם אינו לוקה במחלת נפש פסיכיאטרית, הוא אחראי למעשיו, כשיר לעמוד לדין וכי **"קרוב לוודאי מדובר באדם עם הפרעת אישיות אנטיסוציאלית עם שינויים מנטאליים התנהגותיים על רקע שימוש לרעה באלכוהול"**.

7. כמו כן הגישה ב"כ המאשימה את הרישום הפלילי של הנאשם, שלפיו הנאשם הורשע בעבירות כדלקמן: היזק לרכוש במזיד והתנהגות פרועה במקום ציבורי, שאותן ביצע בשנת 2007, והוטל עליו, באוקטובר 2009, מאסר מותנה בן 3 חודשים; בעילה בכוח, שביצע בשנת 2000, והוטל עליו, בין היתר, מאסר בפועל לתקופה של 6 שנים; איומים ותקיפה, שביצע בשנת 1999, והוטלו עליו מאסר מותנה והתחייבות; איומים, היזק לרכוש במזיד ושתי עבירות של תקיפה, שאותן ביצע בשנת 1999, והוטל עליו, בין היתר, מאסר בפועל לתקופה של ארבעה חודשים.

8. מטעם ההגנה הוגשה חוות דעת מטעם הנוירולוג ד"ר זאב לוזון, ובעקבות כך הוא נחקר חקירה נגדית.

על פי חוות הדעת של ד"ר לוזון, בבדיקת סי.טי של המוח אשר נערכה לנאשם, נמצאה אטרופיה היקפית מרכזית, המאפיינת פגיעה מוחית הנגרמת לאלכוהוליסטים כרוניים. בבדיקת SPECT נמצאה ירידה בפרפוזייה קורטיקלית עם ליקויים של האונות הפרונטליות בשני הצדדים, ממצא המעיד על ליקוי בתפקוד האונות האחראיות על יכולת השיפוט בחלק הפרונטאלי. ד"ר לוזון עמד בחוות דעתו על כך שהנאשם סובל מאלכוהוליזם כרוני ומתסמיני גמילה, שכל אחד מהם מביא להתקפים דמויי פסיכוזה הפוגעים פגיעה של ממש בבחון המציאות ובכושר השיפוט. בנוסף, סובל הנאשם

מנזק מוחי אורגני ומהתקפי אפילפסיה שבמהלכם נצפית התנהגות חסרת שיפוט והעדר שליטה. בשעת האירוע מושא כתב האיטום היה הנאשם נתון להשפעה אתילית (אלכוהולית) קשה, וקיימת אפשרות סבירה של התפרצות אפילפטוגנית רקתית בצורת סטרס אפילפטי רקתי.

עיקרי טענות המאשימה

9. ב"כ המאשימה עתרה להשית על הנאשם עונש של עשרים שנות מאסר, וכן להפעיל מאסר מותנה התלוי ועומד נגד הנאשם באופן מצטבר, ולחייב את הנאשם בפיצוי משמעותי למשפחת המנוח.

10. ב"כ המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם, בנסיבות האירועים המפורטים בכתב האיטום, שלעמדתה הם על גבול הרצח, הוא בין 18-20 שנות מאסר. ב"כ המאשימה הדגישה כי אשמו של הנאשם הוא רב מאוד, באשר הנאשם גרם למות חברו, אף שהמנוח לא התגרה בו, אלא היה ביניהם שיג ושיח לגבי מגע מיני, והמנוח עשה את צרכיו על הרצפה. הנאשם הרג את המנוח לאחר שהפילו על הרצפה, תקף אותו בעוצמה בכל חלקי גופו ללא התנגדות מצד המנוח, וחנק אותו עד שגרם למותו. סימני החבלה הרבים על גופו של המנוח מצביעים על חמת זעמו של הנאשם, שלא הפסיק לפגוע במנוח עד שמת, ומעשיו לאחר מותו של המנוח, כשנותר בדירה והמשיך לשתות שתייה חריפה, מצביעים על הזלזול בחיי אדם בכלל ובחיייו של המנוח בפרט.

11. ב"כ המאשימה הפנתה, בין היתר, לפסיקה שלהלן: ע"פ 1456/01 **חדד נ' מדינת ישראל** (22.10.2001), שבו אושר עונש של 20 שנות מאסר בגין עבירת הריגה שבוצעה מבלי ש"הייתה התגרות מצדו של המנוח לפני שנדקק וכי במהלך האירוע היה פסיבי" (שם, בפסקה 3); ע"פ 6795/05 **אואנינו נ' מדינת ישראל** (29.1.2007), שבו אושר עונש של 18 שנות מאסר בפועל בגין עבירה של הריגה, באירוע של עימות אלים ש"הוזמן" מראש ושהסתיים בדקירת המנוח; ע"פ 40/10 **ראוסוב נ' מדינת ישראל** (30.3.2011), שבו אושר עונש של 18 שנות מאסר בפועל בגין עבירה של הריגה, בגין ירי באדם שליווה את פרודתו של המערער; ע"פ 1864/11 **דוידוב נ' מדינת ישראל** (7.11.2012), שבו אושר עונש מאסר בפועל של 19 שנים בגין עבירות הריגה וגניבה באירוע של שוד אלים של קשישה; ע"פ 6477/10 **מינליק נ' מדינת ישראל** (8.1.2013), שבו אושר עונש של 16 שנות מאסר בפועל בגין עבירת הריגה (ובנוסף, שנתיים מאסר בפועל בגין שתי עבירות של החזקת סכין והפעלת מאסרים מותנים במצטבר), באירוע של דקירה בסכין במהלך דין ודברים; ע"פ 4705/11 **פרץ נ' מדינת ישראל** (29.6.2014), שבו אושר עונש של 18 שנות מאסר בפועל, באירוע של עימות בין צעירים שהתדרדר לשימוש בסכינים והוביל למותו של אחד מהם מדקירה.

12. ב"כ המאשימה ציינה כי משפחתו של המנוח ביקשה שלא להכין תסקיר נפגע בעניינה ושלא להעיד לעונש. המשפחה ביקשה רק למסור כי הוריו של המנוח הם קשישים וחולים, אחיו ואחיותיו של המנוח מטפלים בהם, והם סייעו גם למנוח בטרם מותו. על מנת שלא להקשות על ההורים עוד יותר, ביקש אחיו של המנוח שלא לפנות אל ההורים.

13. לגבי הנסיבות הנוגעות לנאשם, הטעימה ב"כ המאשימה כי הנאשם ניהל את משפטו, כמעט עד תום התיק התנהל בבית המשפט במשך יותר משלוש שנים, ורק לאחר שהנאשם החל להעיד, הוא נטל אחריות על מעשיו.

14. כמו כן ציינה ב"כ המאשימה כי לנאשם עבר פלילי הכולל ארבע הרשעות בעיקר בעבירות אלימות, והוא ריצה בעבר שני עונשי מאסר, האחרון של שש שנים, בגין עבירת אינוס.

15. עוד הדגישה ב"כ המאשימה כי **אמנם אין מחלוקת כי לנאשם קיימת פגיעה אורגנית, אולם** מדובר בפגיעה שהייתה קיימת לאורך חייו, הנאשם הבין את מעשיו, הוא הודה במה שעשיו ונטל אחריות, כך שעצם הפגיעה

האורגנית אינה נסיבה חריגה המצדיקה הקלה משמעותית בעונש, ובוודאי שאין בה כדי לקרב את המקרה לסייג של אחריות פלילית.

16. לטענת ב"כ המאשימה, לא ניתן לייחס משקל רב לנסיבות לקולא בעניינו של הנאשם, שכן האינטרס הציבורי מחייב מתן משקל מרבי לשיקולי המניעה וההרתעה. נסיבותיו האישיות של הנאשם אכן קשות, אך משקל רב ניתן לנסיבות אלו בתיקים הקודמים נגדו, והזדמנויות רבות לתקן את אורח חייו ניתנו לו. עתה, אין מקום להתחשב בו פעם נוספת בגין אותן נסיבות.

17. ב"כ המאשימה הדגישה כי בנסיבות המקרה דנן יש להשית עונש מאסר ארוך ומשמעותי, כמצוין לעיל, על מנת להרתיע הרתעה אישית והרתעת הרבים מפגיעה כה חמורה. נטילת חיי אדם מחייבת ענישה הולמת, בייחוד שהעבירה נעשתה על "לא-כלום", ובשים לב לתוצאה.

עיקרי טענות ההגנה

18. ב"כ הנאשם הדגיש כי העובדה שהודאת הנאשם ניתנה רק בשלב מאוחר של ההליך אינה צריכה לעמוד לחובתו, וזאת מכיוון שהוא הודה בהריגה (ולא בעבירה של רצח שיוחסה לו בכתב האישום המקורי), לאחר תיקון כתב האישום בעקבות קשיים ראייתיים שהתגלו במהלך ניהול ההוכחות.

19. לטענת ב"כ הנאשם, הפסיקה שאליה הפנתה המאשימה לעניין מתחם העונש ההולם אינה רלוונטית, באשר פסיקה זו מתייחסת למקרים שהיו על גבול עבירת הרצח, ובחלק מאותם מקרים בוצעו גם עבירות נוספות לעבירת ההריגה, ולכן הוטלו שם עונשים המתקרבים לעונש המרבי. לעומת זאת, במקרה דנן מדובר "בהתנהלות כרונית של שני אנשים שהיו שיכורים עד מאוד ... של שני אנשים שנמצאים בשולי החברה".

ב"כ הנאשם הוסיף כי דבריו של המנוח "אתה לא גבר, אתה לא יכול לזיין, אני אזיין אותך" (סעיף 8 לכתב האישום המתוקן) יכלו להתפרש כאיום או כניסיון לתקיפה מינית של המנוח את הנאשם. כמו כן, המנוח עשה את צרכיו על הרצפה בביתו של הנאשם. בנסיבות אלו, לדעת ב"כ הנאשם, "יש כאן אירוע שבו מידת הקינטור ברמה מאוד מאוד גבוהה ובולטת".

ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי לפי חוות הדעת של ד"ר לוזון, שממצאיה לא התערערו בחקירתו הנגדית, הנאשם מתקרב לכדי סייג לאחריות פלילית, לכל הפחות. בשים לב לכך שהנאשם היה שיכור עד מאוד, ושהוא סובל מהפרעת אישיות ומנזק מוחי, כאמור בחוות דעתו של ד"ר לוזון - הגיב הנאשם כפי שהגיב.

20. לעמדת ב"כ הנאשם, הגבול העליון במתחם העונש ההולם צריך לעמוד על 12 שנות מאסר.

21. ב"כ הנאשם הפנה בהקשר זה לע"פ 1620/10 **מצגורה נ' מדינת ישראל** (3.12.2013) (להלן: "**עניין מצגורה**"), שאף בו דובר בריב בין שני שיכורים, המערער דשם הכה את המנוח וחנק אותו למוות. בית המשפט העליון אישר עונש של 12 שנות מאסר בפועל (שם, בפסקה 35). לטענת ב"כ הנאשם, במקרה שלפנינו קיימות נסיבות מקלות לעומת עניין **מצגורה הנ"ל**, שכן להבדיל מעניין **מצגורה**, הנאשם דנן הודה והוא סובל גם מנזק מוחי שאין לגביו מחלוקת. עוד הפנה ב"כ הנאשם לע"פ 1094/07 **דדון נ' מדינת ישראל** (3.7.2008), שבו נדון מקרה של דקירת המנוח בסכין במהלך קטטה, וטען כי אף שהאלימות הפיזית הייתה חמורה פחות ממקרה זה, הוטל על הנאשם דשם (אשר נמצא לוקה בהפרעה אישיותית הגם שהיה כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו) עונש של ארבע וחצי שנות מאסר

בלבד, בשל מצבו הנפשי הכללי (שם, בפסקה כ"ט).

22. ב"כ הנאשם הוסיף כי הנאשם שוהה כיום בכלא במחלקה סגורה בשל מצבו הנפשי. הנאשם חי לבד כל השנים האחרונות, כמעט שלא זכה לתמיכה ממשפחתו, והוא נעדר יכולת כלכלית.

23. הנאשם אמר בבית המשפט כי הוא מצטער על מה שקרה וכי הוא מבקש סליחה.

דין והכרעה

הבניית הענישה ושיקולי ענישה - כללי

24. כידוע, **בעקבות תיקון 113 לחוק העונשין**, מקום שמיוחס לנאשם אישום אחד, מלאכת הבניית הענישה היא למעשה בת **שלושה שלבים**.

בשלב **הראשון**, יש לקבוע מתחם עונש הולם; בשלב **השני**, יש לבחון האם יש מקום לחרוג ממתחם זה משיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור; ובשלב **השלישי**, ככל שאין להעדיף שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור, יש לקבוע את העונש בתוך מתחם העונש ההולם (ראו, למשל, ע"פ 911/14 **פלונת נ' מדינת ישראל** (4.11.2014)).

25. בהתאם לסעיף 40ב לחוק, **העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון ההלימה**, דהיינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

26. **מתחם העונש ההולם - בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין**, בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בעיקרון המנחה, הוא כאמור עיקרון ההלימה, ולשם כך, יתחשב בית המשפט **בפרמטרים הבאים**: הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין, ומדיניות הענישה הנהוגה (ראו, למשל, ע"פ 2918/13 **דבס נ' מדינת ישראל**, בפסקה 6 (18.7.2013); ע"פ 8641/12 **סעד נ' מדינת ישראל**, בפסקאות 18-29 לחוות דעתו של השופט נ' סולברג (5.8.2013); ע"פ 4741/13 **מדינת ישראל נ' נעאמנה**, בפסקה 13 (10.6.2014)).

27. **סטייה ממתחם העונש ההולם - בהתאם לסעיפים 40ד-ה לחוק העונשין**, ניתן לסטות ממתחם העונש ההולם, בין אם לקולה משיקולי שיקום, ובין אם לחומרה משיקולים של הגנה על שלום הציבור.

28. **גזירת העונש המתאים - בהתאם לסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין**, בגזירת העונש המתאים לנאשם, רשאי בית המשפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40יא לחוק העונשין. כמו כן רשאי בית המשפט להתחשב בשיקולי הרתעה אישית (סעיף 40 לחוק העונשין) והרתעת הרבים (סעיף 40ז לחוק העונשין), ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.

מן הכלל אל הפרט

29. עבירת ההריגה היא בין העבירות החמורות בספר החוקים, ולא בכדי קבע לצדה המחוקק עונש מרבי של 20 שנות מאסר, בשים לב לתוצאה הקשה של אובדן חיי אדם. במקרה זה נפגעו הערכים החברתיים של קדושת החיים ושל כבודו של המנוח.

30. בית המשפט העליון עמד לא אחת על חשיבות הערך של קדושת החיים ועל תרומתם המתחייבת של בתי

המשפט למלחמה בנגע האלימות, אשר פשו בחברה, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה (ראו למשל: ע"פ 3892/09 **אופצ'ינר נ' מדינת ישראל** (14.1.2010); ע"פ 10832/07 **סטצ'נקו נ' מדינת ישראל** (6.4.2010)).

31. במקרה דנן, מעשיו של הנאשם חמורים מאוד, והתוצאה קשה עוד יותר. הנאשם גרם בפרץ של אלימות למותו של המנוח, כשהוא מודע למעשיו ולתוצאותיהם. מעשה חמור ביותר, ותוצאתו - אין קשה ממנה. נסיבות ההריגה היו תוקפניות ואלימות, אף שהנאשם לא השתמש בכלי כלשהו. המנוח עצמו היה פסיבי בעת ההתרחשות.

32. עם זאת, אין ניתן להתעלם מהסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה (סעיף 40ט(5) לחוק העונשין), או ממידת השליטה של הנאשם על מעשיו, לרבות עקב ההתגרות של המנוח (סעיף 40ט(7) לחוק העונשין).

המנוח אמר לנאשם דברים, שמבחינתו הסובייקטיבית של הנאשם, יכלו להתפרש כאיום, "קינטור" או פרובוקציה. יתרה מכך, המנוח עשה את צרכיו על רצפת ביתו של הנאשם, מיוזמתו. הנאשם הגיב מיד לאחר מכן באופן ספונטני, ואין מדובר בתכנון מוקדם מצדו של הנאשם.

מבלי לפגוע בעובדה המוסכמת שהנאשם אחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין, הרי שאין מחלוקת לגבי פגיעתו המוחית של הנאשם, ואין חולק כי הנאשם היה תחת השפעת משקאות משכרים, אם כי מרצון כמובן, בעת ההתרחשות. גם לאלכוהול הייתה השפעה על התנהגותו של הנאשם ועל תגובותיו, כאמור בחוות דעתו של ד"ר לוזון ובחקירתו הנגדית, אם כי השכרות **כשלעצמה ולבדה** אינה מהווה נסיבה מקלה (ראו למשל והשוו: עניין **מצגורה**, בפסקה 35 לחוות דעתו של השופט נ' הנדל).

כללו של דבר, התנהגותו של המנוח גרמה להתפרצות אלימה במיוחד מצד הנאשם על רקע נסיבותיו הייחודיות, וזאת כמובן מבלי שיש בכך כדי להצדיק או אף להמעיט מחומרת מעשיו של הנאשם.

33. בעבירת ההריגה קיים טווח רחב של ענישה, על פי מגוון המצבים והנסיבות, כפי שהוטעם, למשל, ב-ע"פ 1456/01 הנ"ל בעניין **חדד**, בפסקה 3: "היסוד העובדתי של עבירת ההריגה משותף למגוון גדול של מעשים הגורמים למותו של אדם ומידת חומרתו של כל מעשה שונה ממשנהו". "לכן העונש הראוי נגזר מנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. לפיכך, אין ניתן לקבוע את העונש בדרך של השוואה אריתמטית" (ע"פ 7000/10 **אלפידל נ' מדינת ישראל** (25.10.2012)).

34. כפי שהובהר בע"פ 10416/07 **דולינסקי נ' מדינת ישראל** (7.12.2009), בגזירת העונש (בכל עבירה שהיא) רשאי בית המשפט להידרש למצבו הנפשי של הנאשם. השאלה מה המשקל שיש ליתן למצבו הנפשי של הנאשם בעת ביצוע העבירה, לצורך הקלה בעונש, היא שאלה כמותית. התשובה לשאלה זו תינתן לגופו של כל מקרה, בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה וחומרתה ועל-פי נסיבותיו האישיות של הנאשם, תוך בחינת סוג ההפרעה הנפשית ועוצמתה והשלכת כל אלה על יכולתו - לא עד כדי חוסר יכולת של ממש, כאמור בסעיף 34 לחוק העונשין - להבין את אשר הוא עושה או להימנע מעשיית המעשה (ראו גם ע"פ 1094/07 **דדון נ' מדינת ישראל** הנ"ל).

בעניין **דולינסקי** הנ"ל הפחית בית המשפט העליון מעונשו של צעיר בעל עבר נקי אשר הורשע בהריגה, עקב מצבו הנפשי בעת ביצוע העבירה (המערער היה שרוי במצב פסיכיאטרי פרנואידי בשל שימוש בסמים, ועקב כך נגרמה לו פגיעה בבוחן המציאות שהתבטאה במחשבות שווא לגבי המנוח). עונשו של המערער הופחת בחמש שנים והועמד על 13 שנות מאסר בפועל.

35. בעניין **מצנורה** אושר, כאמור, עונש של 12 שנות מאסר בפועל על המערער, שהיה נעדר עבר פלילי, ושהורשע בעבירת הריגה חלף עבירה של רצח, לאחר ניהול הוכחות עד תום.
36. בע"פ 2990/09 **גוד נ' מדינת ישראל** (14.12.2010) אושר עונש של 15 שנות מאסר בפועל בגין עבירות של הריגה ושל תקיפה הגורמת חבלה ממשית, במהלך קטטה הדדית שבה החל הנאשם ובסופה דקר את המנוח. באותו מקרה הנאשם היה בעל עבר פלילי, והוא הורשע על פי הודאתו.
37. במקרה מושא ע"פ 2413/97 **איבאנוב נ' מדינת ישראל** (3.1.2000) הושת עונש של 14 שנות מאסר על שני מעורבים בקטטת שיכורים אשר תקפו שלישי שהיה במחיצתם (בפטיש ובבקבוק) וגרמו למותו.
38. נוכח כל האמור לעיל, **מתחם העונש ההולם** בגין העבירה של הריגה שבה הורשע הנאשם, בנסיבות המקרה דנן - אלימות בכוונה לפגוע בגופו של הקורבן (המנוח) ולגרומ לו חבלה חמורה בידיעה שהדבר עלול להביא למותו, אך על רקע ההשלכה של התנהגות המנוח על מצבו הנפשי המיוחד של הנאשם, מצב אשר הושפע גם מצריכת האלכוהול על ידי הנאשם - **הוא בין 10 שנות מאסר בפועל, לגבי מי שהודה מיד בחקירה ובמשפט ונטל אחריות על מעשיו והוא נעדר כל עבר פלילי, לבין 16 שנות מאסר בפועל, לגבי מי שלא הודה והוא בעל עבר פלילי מכביד.**
39. בנסיבות העניין, אין מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור.
40. בעת גזירת העונש הקונקרטי בתוך מתחם הענישה יש להביא בחשבון לקולה את יתר נסיבותיו האישיות, הרפואיות והנפשיות של הנאשם, את הודאתו, את נטילת האחריות ואת הבעת החרטה מצדו.
- אין לזקוף לחובת הנאשם את התארכותו של ההליך השיפוטי, מכיוון שהנאשם נלחם על זיכוי מעבירת הרצח שיוחסה לו, עד אשר הסכימה המאשימה לתיקון כתב האישום המקורי.
- מנגד, לחובת הנאשם יש לזקוף את עברו הפלילי בעבירות רכוש, אלימות ומין, שבגינן ריצה מאסרים בפועל, הארוך שביניהם למשך 6 שנים.
41. סוף דבר, בשים לב למכלול שיקולי הענישה, ובראשם שיקול ההלימה, ובכלל זה גם שיקולי ההרתעה של הנאשם ושל הרבים, וכן שיקול ההגנה על שלום הציבור, ולאחר בחינת כל השיקולים והנסיבות לחומרה ולקולה, כמפורט לעיל, תוך איזון ראוי ביניהם, אנו מטילים על הנאשם 15 שנות מאסר, שמתוכן **13 שנות מאסר בפועל**, שמניין מיום מעצרו 18.11.2011, והיתרה בת שנתיים תהא על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, לבל יעבור כל עבירת אלימות שהיא פשע.
- במקרה דנן אין מקום להפעלת המאסר המותנה בן השלושה חודשים שהושת על הנאשם ביום 19.10.2009, שכן התנאי להפעלתו הוא שלא יעבור עבירות שבהן הורשע בת"פ (שלום דימונה) 1160/08, דהיינו עבירות של היזק לרכוש במזיד והתנהגות פרועה במקום ציבורי, מה גם שגזר הדין שבו הושת המאסר המותנה כלל לא הוגש על ידי ב"כ המאשימה.
- כמו כן, אנו מחייבים את הנאשם בתשלום פיצוי כולל להורי המנוח בסך 50,000 ש"ח. הפיצויים ישולמו בעשרים תשלומים חודשיים שווים ורצופים. פרטי ההורים של המנוח ימסרו למזכירות על ידי ב"כ המאשימה.

זכות ערעור תוך 45 ימים מהיום

ניתן היום, י"ח כסלו תשע"ה, 10 דצמבר 2014, במעמד הצדדים.

אריאל חזק, שופט

מרדכי לוי, שופט

**חני סלוטקי, שופטת
אב"ד**